

Laget lydpor til japansk kjernekraft: Biosphere kommer med ny plate «N-Plants», her fra en elektronikkfestival i 2010.

FOTO: BIOSPHERE.NO

Japanske atomsanger

Geir «Biosphere» Jenssen hadde nettopp gjort ferdig en temaplate om japansk kjernekraft. Så kom jord-skjelvet.

BERNT ERIK PEDERSEN

– Jeg har aldri hatt noen spesiell evne til å forutsi framtida. Så dette var en ren tilfeldighet. Tror jeg, sier Geir Jenssen.

Under navnet Biosphere er han en av Norges mest kritikerroste og internasjonalt anerkjente elektronikaartister. I februar gjorde han ferdig de siste innspillingene til sitt nye album «N-Plants» – kort for «nuclear plants», en temaplate om Japans futuristiske kjernekraftprogram. En knapp måned etter skyllt en tsunami inn over Japans østkyst og skapte katastrofe ved atomkraftverket Fukushima Daiichi. Brått var japansk atomkraft det hele verden var opptatt av.

– Det føltes utrolig merkelig da katastrofen skjedde, og jeg ble i tvil om jeg skulle gi ut plata. Hadde jeg laget den etterpå, kunne det blitt sett på som spekulativt. Men siden jeg kan bevisse at plata var innspilt før jordskjelvet, må det være greit. Og jeg har sjekket at alle «mine» reaktorer er uskadd, sier Jenssen.

Låten på albumet er oppkalt etter japanske kjernekraftverk. Jenssen plukket navnene fra en liste over landets 53 aktive atomreaktorer, fra «Sendai-1» til «Og-1». Han har tidligere latt seg inspirere av russisk og kinesisk romfart, naturvitenskap og astronomi. Denne gangen samlet Jenssen sin fascinasjon i

ett bestemt foto av kjernekraftverket Mihama, som tårner over en idyllisk bukt med palmer og sandstrender.

– Det var arkitekturen som fascinerte meg, og hvordan nettopp denne reaktoren ligger så utrolig pent til og virker så lite farlig, forteller Jenssen.

– Dette oppsto i forlengelsen av min fascinasjon for den japanske synthmusikken fra sent 1970- og tidlig 1980-tall – Riichi Sakamoto, Yellow Magic Orchestra. Jeg hadde fått tak i en del gamle analoge synthesizere og ville lage musikk inspirert av denne epoken. Det ansopret meg til å finne ut mer om japansk etterkrigshistorie. Da jeg så bildene av de japanske reaktorene, konsentrerte jeg meg bare om det aspektet. Jeg så på bildet av Mihama-reaktoren mens jeg lagde musikken, forteller Jenssen.

TILBAKE TIL MUSIKKEN

Ved utgivelsen av «Dropsondes» i 2007 uttalte Jenssen at han følte seg ferdig med elektronisk musikk, at han framover ville konsentrere seg mer om feltopptak og lydkunst, og at det ikke var sikkert han ville komme med flere Biosphere-plater. Og en lang stund så det ut som han virkelig mente det. Hva var det som fikk han til å lage album igjen nå?

– Etter «Dropsondes» jobbet jeg mye med musikk for teater, danseforestillinger, installasjoner og andre bestillingsverk. Det ble for mye til slutt. Det beste jeg vet er å sitte i studioet mitt og lage musikk uten å tenke at den skal passe for en oppdragsgiver. Jeg ville

finne tilbake til gamlemåten å jobbe på igjen, sier Jenssen.

Der «Dropsondes» var preget av akustisk samplermateriale – jazzrytmer, feltopptak fra Jenssens klatretur i Himalaya – er «N-Plants» mer rent elektronisk igjen:

– Denne gangen har jeg jobbet bevisst med en maskinell følelse over musikken. Rytmemaskiner, i tråd med temaet japansk teknologi: Roboter. Fabrikker. Samlebånd. Kjernekraftverk. Det er verken en hyllest eller en kritikk av denne teknologien. Jeg er ikke ute etter å skape et skremmebilde. Det er et soundtrack. Et uttrykk for en fascinasjon, sier Geir Jenssen.

MUSIKK TIL GULLPALME

Mens Jenssen jobbet med «N-Plants», mottok hans britiske plateselskap Touch en henvendelse fra den legendariske regissøren Terence Mallick om å bruke en Biosphere-låt på lydsporet til Mallicks kommende film. «Hyperborea» fra det klassiske Biosphere-albumet «Substrata» (1997) er dermed å høre i «Tree Of Life», som vant Gullpalmen i Cannes i mai.

– Det var gøy å få en slik henvendelse. Terence Mallicks «Badlands» (1973) er en av favorittfilmene mine. «Tree of Life» har jeg ikke sett ennå, så jeg vet ikke hvordan de har brukt musikken min, sier Jenssen.

I juli skal Jenssen delta på en nystartet amerikansk elektronikkfestival som muligens har tatt navnet fra Biosphere-katalogen: Substrata i

Seattle, der han skal ha en workshop om feltopptak og fjelklattring. 3. juli skal han opptre på Festsplene i Vestfold: På Verdens Ende holder han soloppgangskonserter sammen med Nils Petter Molvær.

I fjor gjorde han en runde gjenforeningskonserter sammen med Anneli Drecker og Nils Johansen i deres gamle band Bel Canto, men det blir ikke noe varig prosjekt, sier Jenssen:

– Det var greit å gjøre det som en engangsgjenforening. Men jeg har ikke så stor interesse av å stå og spille gamle sanger om igjen. Jeg vil helst se framover, sier Geir Jenssen.

bernt.erik.pedersen@dagsavisen.no

BIOSPHERE

- Alias Geir Jenssen (49) fra Tromsø. En av Norges mest anerkjente artister innen elektronika og lydkunst.
- Dannet trioen Bel Canto, forlot bandet i 1990 for å starte solokarriere.
- Ga ut sin første plate under navnet Biosphere i 1991: «Microgravity». Har gitt ut sju album som Biosphere, det hittil siste «Dropsondes» (2006) ble kåret til en av tidens ti beste norske plater av Dagsavisen i 2007.
- Har laget musikk til en rekke teaterforestillinger, danseforestillinger, lydinstallasjoner og filmer. Nå sist «Nokas» (2010).
- Skapte debatt i fjor under Borealis-festivalen i Bergen med sitt bestillingsverk «Shocstavo...».
- Er nå klar med nytt Biosphere-album: «N-Plants», utgis 22. juni på det britiske selskapet Touch.

«Jeg ble i tvil om jeg skulle gi ut plata. Det kunne blitt sett på som spekulativt.»